

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ**
із навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Логістика

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.21 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.09.21 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 22.09.21 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від
31.08.2021 № 1

Розробники: голова циклової комісії економіки та управління, старший викладач, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Цимбалістова О.А.

Рецензенти:

1. Викладач циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, Юденко Є.В.
2. Професор кафедри логістики Національного авіаційного університету, доктор економічних наук, професор, експерт Українського логістичного альянсу (УЛА) Смерічевська С.В.

ВСТУП

Інтерес до питань управління бізнесом постійно утримується на високому рівні. Це зумовлено не лише тим, що менеджмент відіграє важливу роль у бізнесі, а й тим, що він, як практична діяльність, постійно розвивається, набуває найрізноманітніших форм, які не завжди вкладаються в межі формальної логіки пізнання соціально-економічних процесів розвитку людського суспільства.

На сучасному етапі розвитку економіки виникають і набувають поширення принципово нові організаційно-правові форми господарювання, змінюється система створення і управління операційною діяльністю організацій, побудови стосунків з державою, власниками, господарськими партнерами та персоналом підприємства.

Розвиток і становлення методів управління операційними системами, їх своєчасне удосконалення є необхідною умовою подальшого технологічного та організаційного поступу економіки України. Тому наявність висококваліфікованих операційних менеджерів є важливим якісним чинником успішного управління операційними системами усіх форм власності та напрямків діяльності. Чим складнішим є об'єкт управління, тим потрібнішими стають здатності менеджера оптимізувати операцію, задати їй відповідний режим функціонування, його готовність до мобільного обґрунтування і структурування прийнятого рішення.

Метою професійно-орієнтованої дисципліни «Операційний менеджмент» є формування у майбутніх менеджерів системних знань з теорії та практики управління операційною діяльністю організацій, які функціонують у сфері національної економіки України.

Навчальна дисципліна «Операційний менеджмент» вивчає багатогранний, багаторівневий, складний процес формування, відтворення і ефективного використання операційної системи, її потенційних можливостей, який відбувається у просторі і часі.

Для навчальної дисципліни «Операційний менеджмент», так само, як і для процесу, який вона вивчає, об'єктом є складна сукупність, що охоплює операційну систему як ціле, операційні підрозділи, операційні (виробничі) процеси та здійснення окремих операцій.

Завдання навчальної дисципліни полягають у тому, щоб озброїти здобувачів вищої освіти сучасними знаннями теорії управління операціями, розробки операційної стратегії та тактики, створення та використання галузевих операційних систем як основи забезпечення досягнення місії організації, а також практичними навичками впливу на ефективність функціонування окремих елементів та операційної системи в цілому.

Задачі дисципліни «Операційний менеджмент» включають:

- вивчення теоретичних засад управління операційними системами різних видів;

- вивчення практичного досвіду організацій у галузі управління операційною діяльністю;
- засвоєння вмінь самостійно аналізувати складні виробничі ситуації, приймати й обґрунтовувати ефективні рішення щодо управління операційною діяльністю підприємства в умовах ринкової економіки.

Навчальний план за освітньо-професійною програмою Логістика зі спеціальності 073 Менеджмент підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає написання курсових робіт з дисципліни «Операційний менеджмент» з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами вищої освіти за період навчання, та їх застосування для забезпечення комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

У процесі виконання курсової роботи здобувач вищої освіти повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання здійснення операційного менеджменту на рівні окремого підприємства (установи, організації);
- вміння опрацьовувати і аналізувати літературні та наукові джерела;
- вміння здійснювати підбір, відбір, систематизацію та обробку інформації у відповідності до цілей дослідження;
- вміння обґрунтовано використовувати статистичний та графічний матеріал, вітчизняний та зарубіжний досвід з конкретного питання;
- вміння формулювати наукові висновки і конкретні пропозиції щодо вдосконалення управління досліджуваною операційною системою.

Метою написання курсової роботи з «Операційного менеджменту» є вирішення професійної проблеми, що ґрунтується на комплексному вивченні матеріалу і методів дослідження, а також практичному застосуванні теоретичних знань для вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення управління операційною діяльністю досліджуваного підприємства як самостійної соціально-економічної системи або удосконалення процесів управління в рамках окремих підсистем операційної системи.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК-8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
	ЗК-12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні компетентності (СК)	СК-2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу

		зовнішнього та внутрішнього середовища
	СК-3	Здатність визначати перспективи розвитку організації
	СК-5	Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
	СК-7	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту
	СК-8	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
	СК-11	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
	СК-12	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

1 ЗАГАЛЬНА СХЕМА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота як самостійне навчально-наукове дослідження має виявити рівень загальнонаукової та спеціальної підготовки здобувача вищої освіти, його здатність застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних проблем, його схильність до аналізу та самостійного узагальнення матеріалу з обраної теми дослідження.

Виконання курсової роботи вимагає здійснення наступних обов'язкових етапів:

- 1) вибір і затвердження теми;
- 2) визначення об'єкта і предмета дослідження;
- 3) постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- 4) підбір та опрацювання літератури по обраній темі курсової роботи;
- 5) складання попереднього плану і його погодження з науковим керівником;
- 6) написання вступу, основної частини роботи, формулювання висновків і пропозицій;
- 7) оформлення списку використаної літератури та додатків.

Важливою складовою виконання курсової роботи є її технічне оформлення, підготовка до захисту і безпосередній захист.

Процес написання курсової роботи починається з **вибору і затвердження теми** роботи. Темою курсової роботи (предметом дослідження) є одна з актуальних проблем сучасного операційного менеджменту підприємства (організації, установи), що функціонують як у виробничій, так і у невиробничій сфері. З переліку тем, запропонованих цикловою комісією менеджменту організацій транспорту, Здобувач вищої освіти обирає тему згідно порядкового номеру у навчальному журналі. Орієнтовна тематика курсових робіт, рекомендованих до написання здобувачам вищої освіти з дисципліни «Операційний менеджмент», наведена у **дод. А**.

Разом із вибором теми визначається **об'єкт дослідження**, за матеріалами якого буде виконуватися курсова робота. Це повинно бути підприємство будь-якої форми власності, яке є юридичною особою і має самостійну звітність.

Діяльність цього підприємства повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної теми. Тема курсової роботи визначає **предмет дослідження** – суттєві зв'язки та відношення, які підлягають вивченню в рамках даного об'єкта дослідження.

Важливу роль відіграє правильний вибір **методів дослідження** – інструментарію, за допомогою якого отримують фактичний матеріал, що є необхідною умовою досягнення поставленої в роботі мети.

Проблема курсового дослідження характеризує суперечності між типовим станом предмета дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до його більш ефективного функціонування. Розв'язання проблеми є **метою курсової роботи**.

Наявність поставленої мети дослідження дозволяє визначити **завдання дослідження**, які можуть включати такі складові:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх вивчення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);
- всебічне (за необхідності й експериментальне) вивчення практичних можливостей вирішення даної проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і труднощів, їх причин, особливостей передового досвіду;
- обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;
- розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних підприємств (організацій).

Відповідно до обраної теми курсової роботи Здобувач вищої освіти добирає та опрацьовує літературні джерела (книги, брошури, статті, нормативні документи та ін.) і складає проект плану, який затверджує науковий керівник. Список рекомендованої літератури для написання курсової роботи наведений у додатку Б.

У курсовій роботі необхідно прагнути дотримуватися прийнятої термінології, позначень, умовних скорочень і символів. *Не рекомендується* вживати слова і вирази-штампи, вести виклад від першої особи: «Я прийшов до висновку», «Я вважаю», «Мені здається», «На мою думку», «Ми відзначаємо», «Ми акцентуємо увагу»... Слід уникати в тексті частих повторень слів чи словосполучень.

Завершуючи написання курсової роботи, необхідно систематизувати табличний та ілюстративний матеріал та оформити у вигляді додатків.

Курсова робота повинна характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми;
- містити самостійні дослідження, розрахунки, виконані на ЕОМ;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення операційної діяльності на досліджуваному об'єкті;

- мати належне оформлення;
- бути виконаною і поданою на циклову комісію в термін, передбачений графіком навчального процесу.

2 ЗМІСТ ТА ОБСЯГИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України з питань господарської та операційної діяльності підприємств, організацій, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів проведених здобувачем вищої освіти власних досліджень реального об'єкта.

Незалежно від обраної теми, структура курсової роботи має містити наступні елементи: титульна сторінка, завдання на курсову роботу здобувача вищої освіти, календарний план виконання та захисту курсової роботи, бланк оцінювання курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент», зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури, додатки.

Курсова робота має бути виконана у вигляді комп'ютерного набору. Рекомендований обсяг курсової роботи - 45-50 сторінок комп'ютерного набору формату А4 (без урахування додатків).

Титульна сторінка повинна містити: найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові й інші відомості про автора, тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника, місто і рік виконання.

Зміст курсової роботи визначається її темою і відбивається у плані. Відповідно до обраної теми Здобувач вищої освіти самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті та ін.) й відповідні нормативні документи і складає проект плану, який затверджує науковий керівник.

Зміст курсової роботи має бути складним і містити: вступ; три розділи, кожен з яких може містити по два-три параграфи; висновки; список використаної літератури; додатки.

У вступі необхідно обґрунтувати актуальність і практичну значущість обраної теми курсової роботи, чітко сформулювати основну мету і завдання роботи (спираючись на план), визначити предмет, об'єкт дослідження і подати коротку інформацію про нього. Слід зазначити використовувані методи та інформаційні джерела дослідження. Обсяг вступу повинен складати 2 сторінки.

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи (параграфи) згідно із планом, затвердженим на виконання курсової роботи. Основну частину, як правило, поділяють на теоретичну і практичну. Перший та другий розділ є **теоретичними**. Вони повинні містити по декілька параграфів. В даних розділах слід розкрити сутність, значення, класифікаційні характеристики, історію та сучасні тенденції розвитку предмету дослідження. Теоретичне обґрунтування має визначати роль і місце досліджуваних явищ та процесів у діяльності підприємства.

У цих розділах обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела, інша інформація, пов'язана з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми, показується, у чому полягає подібність, а у чому - відмінність їх поглядів, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему. В даному розділі подається оцінка діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за досліджуваною проблемою, а також розкривається власне розуміння цієї бази, обґрунтовуються необхідність, доцільність окремих документів.

Бажано ілюструвати текст графічним матеріалом, схемами, діаграмами тощо.

Третій розділ, **аналітичний та рекомендаційний** (повинен містити три параграфи), передбачає характеристику сучасного стану галузі до якої відноситься об'єкт дослідження, характеристику досліджуваної теми на відповідному об'єкті дослідження, діагностування операційної діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію, а також формулювання рекомендацій щодо покращення операційної діяльності досліджуваного підприємства.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, інструкції, положення, результати спостережень, опитувань та інших методів збору первинної інформації.

В цьому розділі подається стисла характеристика об'єкта дослідження: власність, організаційно-правова форма, галузева приналежність; коли і ким засновано, місцезнаходження; ресурсне забезпечення діяльності підприємства (матеріально-технічна база, структура і чисельність персоналу та ін.); основні економічні показники за звітний період; перелік основних конкурентів. Особливу увагу слід приділити аналізу стану та структури операційної системи, технології виконання операційної функції та її результативності.

Для визначення реальних тенденцій розвитку об'єкта дослідження економічні показники діяльності слід аналізувати в динаміці (аналізований період має охоплювати мінімум 2-3 роки). Бажано основні результати операційної діяльності підприємства, організації за минулі роки навести у формі узагальненої таблиці.

Аналіз обов'язково повинен кореспондуватися з теоретичним і методологічним матеріалом, розкритим у попередніх розділах. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність операційних процесів, що спостерігаються на підприємстві, їх особливості, тенденції розвитку.

Даний розділ повинен містити конкретні рекомендації та заходи щодо поліпшення операційної діяльності підприємства – об'єкта дослідження, а також логічне обґрунтування їх впровадження. Система заходів повинна бути спрямована на подолання суперечностей між реальним і бажаним станами об'єкта з урахуванням індивідуальних завдань, тобто конкретні заходи (пропозиції, рекомендації тощо) здобувача вищої освіти повинні спрямовуватися на забезпечення показників економічного зростання об'єкта дослідження.

Пропозиції здобувача вищої освіти щодо практичного вирішення досліджуваної теми повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної втіленості.

Логічним завершенням курсової роботи є **висновки**, що наводяться в окремому розділі курсової роботи, є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності меті курсової роботи та поставленим у вступі завданням, пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку операційної діяльності організації, які було детально обґрунтовано у третьому розділі. Обсяг висновків не повинен перевищувати 2-3 сторінки.

Список використаної літератури відображає обсяг використаних нормативних документів (законів, постанов, наказів), літературних джерел та ступінь вивченості досліджуваної теми, свідчить про рівень володіння навичками роботи з фаховою і науковою літературою.

Додатки мають бути оформлені як продовження курсової роботи і містити допоміжні та інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою.

3 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1 Загальні вимоги

Матеріал курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент» повинен бути поданим у такій послідовності:

- титульна сторінка;
- завдання на курсову роботу здобувача вищої освіти;
- календарний план виконання та захисту курсової роботи;
- бланку оцінювання курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент»;
- зміст;
- вступ;
- основна частина, яка складається з окремих розділів та підрозділів;
- висновки;
- список використаної літератури;

— додатки.

Курсова робота не може носити реферативний характер і повинна виконуватися на основі аналізу матеріалів конкретних підприємств. Найбільш цінними вважаються роботи, присвячені порівняльній характеристиці операційних систем двох або більше суб'єктів господарської діяльності (підприємств) або їх самостійних відділень. Об'єкт або об'єкти, на базі яких виконується робота, відображаються в її назві.

Курсова робота повинна бути виконана державною українською мовою, у науковому стилі без орфографічних і синтаксичних помилок, із послідовно-логічним викладом матеріалу.

Курсова робота повинна бути виконана у вигляді комп'ютерного набору на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210х297 мм). При наборі використовується шрифт Times New Roman текстового редактору Word розміру 14 пунктів з полуторним міжрядковим інтервалом.

Текст курсової роботи друкують, залишаючи поля: праве – 1,5 см, ліве – 3,0 см, верхнє і нижнє — 2 см.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ», а також назви розділів друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки. Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам основного тексту. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака № .

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера. Взірець оформлення титульного аркуша курсової роботи наведений у **додатку В**. Наступні сторінки нумеруються у правому верхньому куті без крапки в кінці. Титульна сторінка містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові й інші відомості про автора, тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника; місто і рік виконання.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів (параграфів) роботи. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи додатками (**див. додаток Д**).

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи (параграфи) згідно з планом, затвердженим на виконання курсової роботи.

Розділи нумерують арабськими цифрами – 1, 2, 3. Після номера розділу не ставлять крапку, і друкують заголовок розділу симетрично до тексту. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу двома цифрами: перша цифра - номер розділу а друга - порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка. В кінці номера підрозділу не ставиться крапка, потім в тому ж рядку друкують назва підрозділу.

3.2 Порядок подання таблиць

Цифровий матеріал у курсовій роботі, як правило, оформляється у вигляді таблиць. За змістом таблиці поділяються на аналітичні і неаналітичні.

Аналітичні таблиці є результатом обробки й аналізу цифрових показників. Як правило, після таких таблиць робиться узагальнення про нове (виведення) знання, яке описується у тексті словами «таблиця дає змогу зробити висновок, що...», «із таблиці видно, що...» і т. д.

До неаналітичних таблиць вміщують здебільшого статистичні дані, необхідні лише для подання інформації або констатації певного стану речей.

Таблиця складається із таких елементів: порядковий номер, тематичний заголовок або назва таблиці, заголовки вертикальних граф та горизонтальних рядків.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують надпис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці складається з номера розділу та підрозділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Назва таблиці друкується у наступному рядку симетрично до тексту.

Усі таблиці в роботі повинні бути в однотипному оформленні. Заголовна частина кожної таблиці складається із назв граф (колонок), що визначають їх зміст, і відокремлюються від змісту граф горизонтальною лінією. Заголовки (назви) граф повинні бути короткими, починатися з великої букви.

У першій зліва графі (колонці) вказується назва відповідних горизонтальних рядків таблиці, в наступних графах даються заголовки інформаційних даних, які розміщуються там. Заголовна частина таблиці може розділятися на додаткові ділянки (по горизонталі), в яких розміщуються підзаголовки граф.

Таблицю вміщують після першого згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При необхідності переносу частин таблиці на другу сторінку повторюється заголовок таблиці з надписом угорі: «Продовження табл. 1.2.1». Тематичний заголовок таблиці при цьому не повторюється. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розмішувати одну над одною в межах однієї сторінки. Якщо заголовки граф складні, графи нумеруються, а їхня нумерація переноситься на наступну сторінку. Зразок оформлення таблиці і подання цифрового матеріалу наведено у **додатку Ж**.

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання у тексті, при цьому пишуть «у табл. 1.2.1» або «див. табл. 1.2.1»

Записи цифрових показників у таблицях проводяться з дотриманням наступних правил:

— обов'язково необхідно зазначати одиниці виміру. Якщо одиниці виміру однакові для всіх показників таблиці, то вони наводяться у заголовку;

- у кожній із граф класи чисел повинні знаходитися один під одним;
- частини цілого повинні виражатися у десяткових дробах;
- в одній і тій же графі всі числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків;
- при відсутності значущих цифр ставляться нулі, наприклад: «5,74»; «3,70»;
- заміна повторюваних цифр або знаків не допускається; якщо в таблиці відсутні цифрові чи інші дані, то в графі ставиться прочерк.

3.3 Порядок подання ілюстративного матеріалу

Ілюстративний матеріал доповнює текстову частину курсової роботи, відображаючи особливості функціонування об'єкту дослідження, пропорції між його окремими складовими елементами, динаміку основних показників діяльності. До ілюстрацій належать графіки, діаграми, картосхеми, картограми.

Основою для виконання графічних ілюстрацій служать статистичні матеріали, дані бухгалтерського обліку та звіти про фінансову діяльність об'єкта (об'єктів) дослідження. У випадку запозичення графічного матеріалу з літературних джерел або статистичних матеріалів слід обов'язково зробити посилання на джерела. Кількість, різновиди та тематика графічного матеріалу залежить від теми курсової роботи.

Графіки, як правило, використовують для відображення динаміки розвитку досліджуваного явища. Секторні діаграми складають, коли потрібно показати структуру об'єкта дослідження, а стовпчикові діаграми - для наочного представлення структури та динаміки структурних змін.

Ілюстрації можуть бути розміщені безпосередньо в текстовій частині курсової роботи або виноситися в додатки. Ілюстрації (схеми, графіки) необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та підрозділу і порядкового номера ілюстрації (наприклад, «Рис. 3.2.1» – перший рисунок третього розділу, другого підрозділу). Кожна ілюстрація повинна мати точну і коротку назву, а в окремих випадках - і необхідний пояснювальний текст. Порядковий номер, назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією симетрично до тексту. На всі ілюстрації повинні бути посилання у тексті. При цьому пишуть «як видно з рис. 3.2.1», «див. рис. 3.2.1». Приклад оформлення ілюстрації наведено у додатку Е.

3.4 Порядок подання формул

Формули у курсовій роботі нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та підрозділу і порядкового номера формули у даному розділі. Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у тексті.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

$$К_{\text{еф}} = R_{\text{к}} / V_{\text{у}} \quad (2.2.1)$$

де $K_{\text{еф}}$ – коефіцієнт ефективності організаційної структури управління підприємством;

$R_{\text{к}}$ – кінцевий результат (ефект), отриманий від функціонування організаційної структури управління;

$V_{\text{у}}$ – витрати на управління.

Рівняння і формули необхідно відділяти від тексту вільними рядками (не менше одного). Якщо рівняння чи формула не вміщуються в один рядок, їх переносять у наступний після знаків «=», «+», «-», «х», «:».

Слід пам'ятати, що формула входить до речення як його рівноправний елемент, тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставляться відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулами ставлять, якщо у тексті перед нею є узагальнююче слово або цього вимагає побудова тексту перед формулою. Розділовими знаками між формулами у тексті може бути крапка з комою.

Посилання на формули оформлюють порядковим номером формули, який обмежується дужками: наприклад, «як видно з формули (2.2.1)», «див. формулу (3.2.3)».

3.5 Порядок оформлення додатків

Додатки оформлюються переважно як продовження курсової роботи на наступних сторінках і розміщуються у порядку посилань у тексті.

У якості додатків до курсової роботи можуть виступати:

- інформаційні матеріали, які становлять аналітичну базу досліджень;
- первинна облікова та статистична звітність підприємств, які виступають об'єктами досліджень;
- проміжні розрахунки, математичні формули;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- схема організаційної структури управління підприємством, схема виробничої структури підприємства;
- зразки інструкцій, положень, планових документів, норм та нормативів;
- зразки розпорядчих документів;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Кожний додаток починається з нової сторінки, йому дають назву, надруковану з великої літери симетрично до тексту. Над заголовком посередині

рядка з великої літери друкується слово «Додаток __» і велика літера, що його позначає.

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, крім літер Г, З, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї.

Ілюстрації, таблиці і формули нумеруються в межах кожного додатку: рис. Б.1 – перший рисунок додатку Б; формула (А.3) – третя формула додатку А.

3.6 Порядок оформлення списку використаної літератури

Список літератури в науковій роботі свідчить про обсяг використаних автором джерел, про рівень вивчення стану досліджуваної проблеми і навичок роботи з науковою літературою. Якщо в роботі використовуються цитати, цифрові дані чи згадуються твори або запозичуються думки з праць інших авторів, близьких до оригіналу, то слід обов'язково робити бібліографічні посилання на джерела.

Посилання роблять згідно переліку у списку у квадратних дужках, наприклад у працях [1-7] або [10]. Коли використовуються монографії, статті, інші джерела, які мають велику кількість сторінок, тоді в посиланні необхідно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул, наприклад, [1, с.25].

Матеріал, використаний у вигляді цитат, береться у лапки. Якщо у роботі використовується інформація у вигляді схем або таблиць, то обов'язково повинно бути зроблене посилання на первинне джерело. Список використаної літератури складається у відповідності до бібліографічних правил. Література, яка використана в курсовій роботі, вказується мовою оригіналу.

Розміщувати матеріали бібліографічного опису в списку літератури рекомендується в такій послідовності:

- 1) Державні документи і матеріали:
 - Конституція України;
 - законодавчі матеріали Верховної Ради (у хронологічній послідовності);
 - укази Президента України (у хронологічній послідовності);
 - постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України (у хронологічній послідовності);
 - тематичні збірники державних документів України;
- 2) монографії, брошури, підручники (абетковий порядок);
- 3) використані періодичні видання (абетковий порядок);
- 4) інструктивні, нормативні та інші матеріали, що використовуються підприємством (абетковий порядок);
- 5) іншомовні джерела;
- 6) електронні джерела.

Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

4 ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлена курсова робота здається здобувачем вищої освіти на циклову комісію для рецензії та попередньої оцінки не пізніше, ніж за 10 днів до захисту.

У рецензії до курсової роботи науковий керівник здійснює оцінку актуальності теми, глибини висвітлення реального стану справ у об'єкта дослідження, дає короткий аналіз позитивних сторін, допущених недоліків і помилок, формулює висновки щодо рівня теоретичних знань, глибини та комплексності підходу при аналізі досліджуваних проблем, прогресивності та прогнозованої ефективності запропонованих шляхів їх вирішення. Прорецензовані роботи повертаються здобувачам вищої освіти. Роботи з негативною рецензією до захисту не допускаються і підлягають доопрацюванню та повторній здачі для рецензування.

Захист курсової роботи відбувається у встановлений термін у присутності здобувачів вищої освіти і комісії, до складу якої входять науковий керівник і викладачі циклової комісії, на якій виконано роботу.

Під час підготовки до захисту здобувач вищої освіти готує стислу доповідь щодо курсової роботи та наочний ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, схем і т.п., які висвітлюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення та пропозиції, що містяться у роботі. Рекомендована кількість ілюстрацій – 5-7.

Захист курсової роботи розпочинається з доповіді здобувача вищої освіти, в якій він у межах 5-8 хв. має висвітлити:

- актуальність теми;
- мету і завдання курсової роботи;
- об'єкт дослідження;
- структуру роботи;
- результати аналізу проблеми на досліджуваному об'єкті;
- зміст запропонованих заходів вирішення проблеми та обґрунтування їх соціальної і економічної ефективності.

Члени комісії, викладачі, спеціалісти, присутні на захисті, можуть задавати здобувачеві вищої освіти запитання щодо змісту курсової роботи з метою визначення рівня та самостійності її підготовки. Відповіді здобувача вищої освіти мають бути конкретними, аргументованими і короткими.

Обсяг часу, відведений на загальний захист курсової роботи в розрахунку на одного здобувача вищої освіти, не повинен перевищувати 15 хвилин.

При оцінюванні курсової роботи враховують: зміст роботи, його відповідність обраній темі; глибину вивчення проблеми і логічну послідовність викладення матеріалу; самостійність думок, висновків і правильність їх формулювання; наявність обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення

діяльності підприємства та інших практичних рекомендацій, висновків стосовно об'єкту дослідження; позитивний відгук наукового керівника; вчасність подання роботи на рецензування.

Результати захисту курсових робіт обговорюються на закритому засіданні комісії й оголошуються в той самий день головою комісії у присутності членів комісії та здобувача вищої освіти.

Підсумкова оцінка за курсову роботу виставляється у формі середньозваженого балу. Середньозважений бал визначається як середньоарифметична з оцінок, отриманих за кожний структурний елемент, оцінений за чотирибальною шкалою. Середньозважений бал трансформується у підсумкову оцінку за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (Таб. 4.1, 4.2).

Таблиця 4.1

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

«А» – 100 балів «Відмінно»	Робота бездоганна з погляду змістового наповнення і оформлення; має практичне значення і/або містить елементи наукової новизни; вдало підібрано та обґрунтовано методики емпіричної частини; результати дослідження проаналізовано з використанням методів математичної статистики; доповідь логічна, стисла, викладена вільно, риторично піднесено; відгук і рецензія позитивні; відповіді на запитання членів комісії повні та чіткі.
«В» – 80 балів «Добре»	Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово проаналізовано літературні джерела; елементи новизни та/або практичного значення чітко не розкрито; методики емпіричної частини не чітко відповідають меті дослідження; не в повній мірі проаналізовано результати дослідження з використанням методів математичної статистики; недостатньо використано інформаційні матеріали; доповідь логічна, проголошена вільно; відгук і рецензія в цілому позитивні; відповіді на питання членів комісії загалом правильні; робота оформлена у межах вимог.
«Е» – 60 балів – «Задовільно»	Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістового характеру; нечітко сформульована мета роботи, відповідно, методики емпіричної частини підібрано невдало; відсутня новизна та/або практичне значення дослідження; теоретичний розділ має виражений копілятивний характер; використовуються методи математичної статистики, але відсутній їх аналіз; наявні зауваження у відгуку та рецензії; доповідь прочитана за текстом; відповіді на питання членів

	комісії правильні, але мають неточності; є зауваження щодо оформлення роботи.
«Х» – 40 балів «Незадовільно»	<p>Нечітко сформульована мета роботи; розділи погано пов'язані між собою; відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел; аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності та глибини; обґрунтування дослідження неповне; відсутня новизна та/або практичне значення дослідження; не використовуються методи математичної статистики; мають місце суттєві недоліки в оформленні роботи; негативні відгук і рецензія; доповідь прочитана за текстом; відповіді на питання членів комісії неточні або неповні.</p> <p>У випадках, коли захист курсової роботи є незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист курсову роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену цикловою комісією.</p>
Робота до захисту не допускається	Робота подана керівнику на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, встановлених регламентом; виконана не самостійно; структура не відповідає вимогам; відсутні відгук і рецензія на роботу; зміст роботи не розкриває її теми; не переплетена, недбало оформлена.

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
100	відмінно	зараховано
80	добре	
60	задовільно	
40	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована оцінка вноситься у бланк оцінювання курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент» (Додаток Л).

Структурними елементами в системі оцінювання курсової роботи виступають такі критерії:

– якість виконання теоретичної частини (логічна послідовність, науковий стиль викладу, глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного

матеріалу, опрацювання наукової проблеми, її зв'язок з практикою, сучасними інноваційними процесами в галузі; критичний аналіз публікацій з теми дослідження, вміння самостійно працювати з літературними джерелами, аналізувати концепції й використовувати теоретичні положення стосовно теми дослідження, узагальнювати окремі факти і процеси, робити висновки та ін.);

- якість виконання аналітичної та рекомендаційної частини (використання сучасних наукових методів, моделювання та інформаційних технологій, їх різноманітність та логіка застосування; оброблення, аналіз та інтерпретація фактичного матеріалу; обґрунтованість і практична значимість рекомендацій щодо удосконалення стану об'єкту дослідження);

- дотримання вимог щодо оформлення курсової роботи (стилістика написання, якість оформлення всіх структурних елементів дослідження);

- захист курсової роботи (вміння здобувача вищої освіти а подавати результати свого дослідження, логічно структурувати доповідь).

- відповіді на додаткові запитання членів комісії.

Здобувач вищої освіти, який на захисті курсової роботи отримав незадовільну оцінку, повинен доопрацювати її, звернувши увагу на висловлені зауваження, усунути зазначені недоліки і підготуватися до повторного захисту роботи у встановлений термін.

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Системний підхід до операційного менеджменту організації .
2. Принципи, функції та методи операційного менеджменту організації.
3. Роль операційного менеджменту у забезпеченні конкурентоспроможності організації.
4. Операційна система організації як об'єкт операційного менеджменту.
5. Структурна характеристика операційної системи організації та напрямки її удосконалення.
6. Процесний підхід до управління операційною системою організації.
7. Концепція життєвого циклу операційної системи організації та її реалізація.
8. Управління матеріальними потоками в операційній системі .
9. Управління інформаційними потоками в операційній системі.
10. Сучасні інформаційні технології в управлінні виробничими операціями організації .
11. Ситуаційний підхід в операційному менеджменті організації.
12. Форми та методи організації операційного процесу виробництва товарів.
13. Аналіз та напрямки удосконалення структури і тривалості операційного циклу виробництва товарів (послуг).
14. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи організації.
15. Стратегічні операційні рішення в операційному менеджменті організації.
16. Операційна та маркетингова стратегія організації: взаємозв'язок та взаємообумовленість.
17. Управління процесом проектування операційної системи організації .
18. Функціонально-вартісний аналіз та інжиніринг в процесі проектування продукту (послуги).
19. Управління якістю як складова операційного менеджменту організації.
20. Вибір форми та методів організації операційного процесу виробництва товарів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Козирєва О. В. Стратегічний менеджмент. Навчальний посібник / Козирєва О.В., Світлична К.С., Шуть О.Ю. – Х.: Вид-во НФаУ, 2020. – 238с.
2. Козирєва О.В., Озаровська А.В. Публічне адміністрування. навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності «Публічне адміністрування» освітньо-професійної програми «Адміністративний менеджмент» для всіх форм навчання – Х.: Вид-во НФаУ, 2020. – 150 с.
3. Іванов М.М. Операційний менеджмент: навч. посіб. / М.М. Іванов, П.В. Комазов. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
4. Сумець О. М. Організація і проектування операційних систем. Ч. 2. Методичні аспекти проектування операційних систем : навч. посібник / О. М. Сумець / Для здобувачів освіти, що навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент». – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2020. – 208 с.
5. Козирєва О.В. Управління потенціалом підприємства / О.В. Козирєва, О.В. Посилкіна //Методичні рекомендації до виконання практичних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Управління та адміністрування. – Х.: Вид-во НФаУ. – 2019. – 120 с.
6. О.В. Козирєва. Самоменеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» всіх форм навчання / О.В. Козирєва, Н.В. Глебова. – Харків: НФаУ, 2020. –212с.
7. Кіріліна М.А. Операційний менеджмент : методичний посібник для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» / М.А.Кіріліна. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І.Мечникова», 2015. - 38 с.
8. Школа ІМ., Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Практикум. – Чернівці: Книги ХХ1, 2004.- 376 с.
9. Свидрук І. І. Концептуально-методологічні основи розвитку креативного менеджменту національного господарства України: монографія / І. І. Свидрук. – Львів : Растр-7, 2018. – 450 с.

Допоміжна література:

10. Гевко І.Б. Операційний менеджмент: навч. посіб. /І.Б. Гевко. – К.: Кондор, 2005.- 228 с.
11. Менеджмент виробництва та операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання). Навчальний посібник. / Укл. Белінський П.І., Комарницький І.Ф., Кравець В.І.- Чернівці: Рута, 2004.-220 с.
12. Васильков В.Г. Організація операційної діяльності підприємства

[Електронний ресурс]: підручник / В.Г. Васильков, Н.В. Василькова. – К.: КНЕУ, 2015. – 502 с.

13. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум: навч. посіб. /Н.В. Микитенко. – К.: КНТЕУ, 2009. – 197 с.

14. Прыкин Б.В., Соснін О.С., Казарцев В.В. Виробничий і операційний менеджмент. Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2002. – 147 с.

15. Сумець О.М. Основи операційного менеджменту: підруч. для студ. ВНЗ. /О.М. Сумець. – К.: Професіонал, 2005.- 414 с.

16. Яковлєв А.І. [та ін.]; ред. А.І. Яковлєв, С.П. Сударкіна, М.І. Ларка. Організація виробництва: підручник. Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків: НТУ «ХПІ», 2016. – 436 с.

17. Конспект лекцій з дисципліни «Операційний менеджмент» для напряму підготовки 0502 «Менеджмент» /Укл. М.М. Кучер. – Дніпродзержинськ, ДДТУ, 2011. – 151 с.

18. Стратегія підприємства [Електронний ресурс]: навч. посіб. / А.П. Наливайко, Н.М. Гаращенко, Є.В. Прохорова; за заг. та наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяча науки і техніки України А. П. Наливайка. – К.: КНЕУ, 2016. – 485 с.

19. Svydruk I. New trends in the economic systems management in the context of modern global challenges: collective monograph / scientific edited by M. Bezpartochnyi // VUZF University of Finance, Business and Entrepreneurship. – Sofia: VUZF Publishing House “St. Grigorii Bogoslov”, 2020. – Vol. 2. – 317 p.

20. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент: навч. посіб. /Василенко В.О., Ткаченко Т.І. – Вид. 2-ге, виправл. і допов. – К.: Центр навч. л-ри, 2005.- 532 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

21. <http://www.management.com.ua/ims/ims002.html> - інформація про систему планування матеріальних потреб виробництва (MRP).

22. <http://www.management.com.ua/qm.shtml> - концепція загального менеджменту якості.

23. <https://kerivnyk.info/trut-operacijnyj-menedzhment> Операційний менеджмент

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ

Відділення (факультет) _____

Циклова комісія (кафедра) _____

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

тема ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ ОПЕРАЦІЙНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «КРЕДО»)

Здобувач вищої освіти III курсу, навч. групи _____

спеціальності 073 Менеджмент ОПП Логістика

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б. члена комісії)

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б. члена комісії)

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б. члена комісії)

Кременчук

20__ р.

Зразок оформлення змісту курсової роботи з дисципліни

«Операційний менеджмент»

ТЕМА: «ОПЕРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА»

ЗМІСТ

ВСТУП.....	0
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	0
1.1 Сутність та роль оперативного управління операційною діяльністю підприємства.....	0
1.2 Чинники впливу на організацію оперативного управління операційною діяльністю.....	0
2 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	0
2.1 Види та системи оперативного планування.....	0
2.2 Методи оперативного планування.....	0
2.3 Диспетчеризація як складова оперативного управління операційною діяльністю.....	0
3 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «КРЕДО»).....	0
3.1 Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства та його операційної системи.....	0
3.2 Аналіз процесів оперативного управління операційною діяльністю підприємства.....	0
3.3 Напрямки удосконалення процесів оперативного управління операційною діяльністю підприємства.....	0

ВИСНОВКИ.....	0
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	0
ДОДАТКИ.....	0

Зразок оформлення ілюстрацій

Рис. 1.1.1 Структура основних типів інновацій авіакомпаній[76, с. 192]

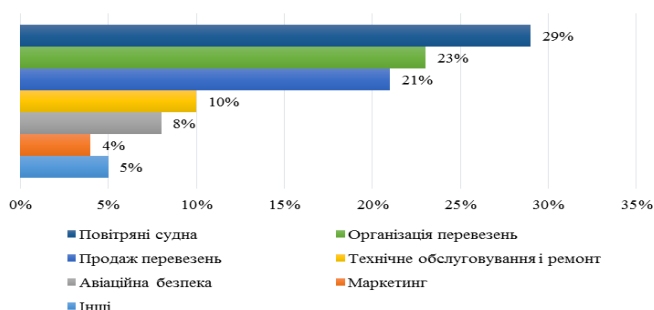

Рис. 2.1.8. Напрямки інноваційної діяльності вітчизняних авіакомпаній за 2006-2017рр. [складено автором на підставі 44]

Зразок оформлення таблиць

Таблиця 2.2.3

Рівень інноваційності економіки вертолітних авіакомпаній
за 2011-2015 рр.

Показник	Роки					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Харківський аероклуб ім. В.С. Гризодубової						
Ресурсоемність на одиницю доданої вартості (ре(T))	0,71	0,84	0,78	0,81	0,79	0,80
Рівень інноваційності економіки (PIE)	-	-15,5%	7,7%	-3,7%	2,5%	-1,3%
БАТ «АПСП «Меридіан»						
Ресурсоемність на одиницю доданої вартості (ре(T))	0,43	0,62	1,19	1,11	1,78	1,02
Рівень інноваційності економіки (PIE)	-	-30,6%	-47,9%	7,2%	-37,6%	74,5%
ТОВ «МАК «Чайка»						
Ресурсоемність на одиницю доданої вартості (ре(T))	0,71	0,73	0,71	0,86	0,77	0,79
Рівень інноваційності економіки (PIE)	-	-2,7%	2,8%	-17,4%	11,7%	-2,5%

Таблиця 1.1.4

Інноваційні процеси в розрізі сфер застосування

Вид інновацій	Характеристика
Технічні інновації	нові вироби, засоби виробництва, методи та технології
Організаційні інновації	нові методи та форми організації діяльності підприємства, форми суспільного виробництва
Економічні інновації	удосконалені методи управління підприємством: прогнозування, фінансування, планування, ціноутворення, мотивація, оплата праці
Соціальні інновації	форми та методи пожевлення людського фактору та підвищення кадрового потенціалу в процесі функціонування підприємства: професійна підготовка кадрів, підвищення кваліфікації персоналу, стимулювання творчої активності, забезпечення високого рівня безпеки праці, створення комфортних умов праці, охорона довкілля
Юридичні інновації	функціонування підприємства враховуючи та застосовуючи нові та змінені закони, положення, нормативно-правові документи

Зразок завдання на курсову роботу Здобувач вищої освіти

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія (кафедра) _____
Дисципліна _____
Спеціальність _____
Освітня програма _____
Курс _____ Група _____ Семестр _____

ЗАВДАННЯ
на курсову роботу Здобувач вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

2. Термін здачі курсантом (Здобувач вищої освіти) закінченої роботи _____
3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які підлягають розробці)

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

6. Дата видачі завдання _____

Завдання прийняв до виконання _____
(підпис)

*Зразок календарного плану виконання та захисту курсової роботи*КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
виконання та захисту курсової роботи

№	Назва етапів курсової роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1		1 тиждень	
2		2 тиждень	
3		3 тиждень	
4		4 тиждень	
5		5 тиждень	
...			
	Робота над графічним матеріалом (за наявності)	...	
	Оформлення пояснювальної записки	...	
	Захист курсової роботи	...	

Здобувач вищої освіти _____
(дата, підпис)

Керівник роботи _____
(дата, підпис)

Зразок бланку оцінювання курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент»

**ВІДГУК
НАУКОВОГО КЕРІВНИКА НА КУРСОВУ РОБОТУ З ДИСЦИПЛІНИ
«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

Здобувач вищої освіти _____

Курс _____ групи _____

Назва теми курсової роботи _____

Об'єкт дослідження _____

Структурний елемент оцінювання	Рекомендована оцінка
1. Якість виконання теоретичної частини курсової роботи (I та II розділ) (логічна послідовність, науковий стиль викладу, глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, відображення дискусійних питань тощо) _____ _____ _____	
2. Якість виконання аналітичної та рекомендаційної частини курсової роботи (III розділ) (передбачає характеристику сучасного стану досліджуваної теми на об'єкті дослідження, діагностування діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням фактичного матеріалу та методичного інструментарію, а також формулювання рекомендацій щодо покращення діяльності досліджуваного підприємства. Обов'язкова наявність табличного та ілюстративного матеріалу в динаміці (діаграми, графіки), аналіз наведених показників тощо) _____ _____ _____ _____ _____	
3. Правильність оформлення курсової роботи (вступ, висновки, обсяг, нумерація сторінок, оформлення заголовків, цифрового та графічного матеріалу, додатків, списку використаної літератури тощо) _____ _____ _____ _____	
4. Захист курсової роботи (вміння Здобувач вищої освіти подавати результати свого дослідження, логічно структурувати доповідь) _____ _____	

Допущено до захисту «__» _____ 20__ р.

Науковий керівник: _____
(П.І.Б.) (підпис)

Ознайомлено: «__» _____ 20__ р. _____
(П.І.Б. Здобувач вищої освіти) (підпис)

